

Innspill til justisbudsjettet 2027 fra Stine Sofies Stiftelse

Om oss

Stine Sofies Stiftelse er et av Norges fremste fagmiljøer på vold og seksuelle overgrep mot barn. Vi har ca. 70 ansatte med ulik fagbakgrunn. I år fyller vårt unike senter, Stine Sofie Senteret, 10 år. Mer enn 4500 barn har i disse årene hatt gratis ukesopphold her, sammen med sine trygge omsorgspersoner. Vi forsker på hvordan det går med barna, sammen med FHI. Vi tilbyr kompetanseheving for ansatte i helse, barnehager og skoler, og driver gratis juridisk veiledning. Hvert år publiserer vi rapporten «Barnas Havarikommisjon», i samarbeid med Wikborg Rein.

Når skal alvoret synke inn?

Vi konstaterer at det ikke tas noen nye grep for å beskytte utsatte barn i dette forslaget, ut over de varslede nye barnehusavdelingene. Det til tross for at 24 organisasjoner allerede i fjor advarte om at arbeidet mot vold og overgrep mot barn nærmest har stagnert, og delvis er på retur. Og til tross for at Kripos kom med en rapport tidligere i år som viser hvor alvorlig situasjonen er, både når det gjelder digitale seksuelle overgrep og fysisk mishandling, spesielt av de minste barna, og at dette i stor grad er varslede katastrofer.

Regjeringa skriver i budsjettproposisjonen:

Vald i nære relasjonar er eit vedvarande alvorleg samfunnsproblem. I 2025 registrerte politiet om lag 4 pst. fleire meldingar om mishandling i nære relasjonar samanlikna med året før. Mange barn veks opp i vald, og barn under 18 år utgjorde nær 60 pst. av dei unike fornærma i melde saker om mishandling i nære relasjonar i 2025.

Ifølge regjeringa er vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep «alvorleg kriminalitet og blant dei lovbrota som skal prioriterast høgt i heile straffesaksjeda, frå førebygging til straffegjennomføring».

Det er vanskelig å tro på, all den tid det ikke tas ekstraordinære grep for å møte situasjonen.

Dette er ekstra ille når vi ser at heller ikke andre departementers budsjettforslag speiler alvoret. For oss er det dessverre tydelig at vold og seksuelle overgrep mot barn ikke er et prioritert område for regjeringen. Vi er svært bekymret for at denne oppfatningen kommer til å deles av dem som i praksis skal beskytte barna, som Riksadvokaten, politiet og domstolene.

Derimot er det tydelig at regjeringen er opptatt av det akutte arbeidet for å bekjempe barne- og ungdomskriminalitet. Det er bra, men det vil forbli ineffektivt all den tid vi vet at de som utfordrer mest i stor grad er ungdom som har vært utsatt for vold og seksuelle overgrep, for så å bli sviktet av samfunnet, ofte gjentatte ganger (se politiets egne analyser, samt Oslo kommunes gjennomgang av utvalgte saker).

Vi i Stine Sofies Stiftelse ber på nytt justiskomiteen om å løfte fram volds- og overgrepsutsatte barn i statsbudsjettet.

Vi har tre innspill:

- 1. Sørg for en konkret finansieringsplan og en tidsplan for gjennomføring av den allerede vedtatte opptrappingsplanen.**
- 2. Sørg for at deler av bevilgningene til politiet, post 440, øremerkes arbeidet mot vold og seksuelle overgrep mot barn, herunder digitale seksuelle overgrep.**
- 3. Sett av en pott til å pilotere «hurtigspor» for helhetlig ivaretagelse av barn utsatt for vold og seksuelle overgrep, i samarbeid med barnevern og helse, og med en innretning som sikrer prioritet for barn under seks år.**

Stortingets vedtak må gjennomføres

Vi ser med bekymring at regjeringen ikke har satt fart på gjennomføringen av viktige vedtak fattet av Stortinget. Det gjelder vedtak som handler om beskyttelse av barn mot samvær med voldsutøvere og overgripere, det gjelder vedtak om å vurdere lovpålagte kommunale handlingsplaner, og det gjelder vedtak nr. 612 (2023–2024), fattet i forbindelse med opptrappingsplanen, om å «påse at overgrepsutsatte barn gis rett til et akutttilbud og et likeverdig helsetjenestetilbud som voksne overgrepsutsatte.»

Vi i Stine Sofies Stiftelse er spesielt opptatt av at vedtak nr. 797, 26. mai 2026 om barns rettssikkerhet. Vi ber Stortinget sende tydelige signaler om at dette vedtaket skal gjennomføres i tråd med det Stortinget selv har bedt om.

Vedtaket lyder slik:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan rettighetene til barn som utsettes for vold og overgrep, kan styrkes, med sikte på å fremme forslag om dette for Stortinget. Herunder bes regjeringen vurdere tiltak for styrking av politiets og påtalemyndighetens arbeid samt innføring av rett til bistandsadvokat og selvstendig representasjon i rettsprosessen for barn som er døde som følge av en straffbar handling.»

Vedtaket er nå under behandling.

Vi ber nå justiskomiteen om en merknad til budsjettet, for eksempel:

Stortinget ber regjeringen prioritere gjennomføringen av vedtak nr. 797, 26. mai 2026. De siste årenes rapporter, blant annet fra Kripos, viser hvor avgjørende det er å styrke barns rettssikkerhet.

Vi vil også be dere vurdere et tillegg til denne merknaden, for eksempel slik:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med et forslag til styrking av politiets og påtalemyndighetens arbeid samt innføring av rett til bistandsadvokat og selvstendig representasjon i rettsprosessen for barn som er døde som følge av en straffbar handling

Når regjeringen ikke prioriterer barn utsatt for vold og seksuelle overgrep, er det maktpåliggende at Stortinget gjør en jobb for å løfte dem fram og sikre at de får den beskyttelsen, rettssikkerheten og hjelpen de har krav på. Vi ber justiskomiteen vise at dere mener alvor, og vi ber dere også om å holde

kontakt med deres kolleger i andre komiteer, som familiekomiteen og helse- og omsorgskomiteen, for å sørge for at også disse komiteene sender de nødvendige signalene.

Helt til slutt minner vi om invitasjon til Stine Sofies Stiftelses fagpolitiske konferanse i anledning Stine Sofie Senterets 10-årsjubileum. Dette skjer på Sentralen 18. november. Flere av dere er påmeldt, men det er plass til flere dersom vi får rask beskjed.

.

FAKTA OM STINE SOFIES STIFTELSE

Stine Sofies Stiftelse ble etablert etter at vennene Stine Sofie (8) og Lena (10) ble voldtatt og drept i Baneheia i Kristiansand i 2000. Stiftelsen jobber for å forebygge og avdekke vold og overgrep mot barn og unge, ivareta de som er utsatt og å styrke deres rettigheter ved å endre lover og retningslinjer.

For å forebygge og avdekke vold og overgrep, har stiftelsen egne opplæringsprogram for nybakte foreldre og barnehageansatte. For dem som er rammet, har vi Stine Sofie Senteret, et nasjonalt kurs- og mestringssenter for barn og unge som er utsatt for vold og overgrep. Senteret tar årlig imot 500 barn og unge fra hele landet. Og for å få mer kunnskap som kan gi barna bedre hjelp og en sterkere posisjon, har vi også egne forskningsprosjekt tilknyttet arbeidet vårt.

Stine Sofies Stiftelse har i dag 70 ansatte og holder til i Grimstad.